

EIA/SEA v České republice ve statistických výstupech, odvolání proti vydanému závěru zjišťovacího řízení

Mgr. Lucie Vravníková, Ing. Ivana Špelinová

Abstrakt

Příspěvek se zaměřuje na statistické výstupy z Informačních systémů EIA a SEA, které spravuje CENIA, a to na počty oznámených záměrů, koncepcí a územních plánů a dále na výsledky celého procesu. Podobná statistika je provedena i pro podlimitní záměry a mezistátní posuzování. Součástí výstupů je informace o udílení autorizací, včetně statistických výstupů o počtu autorizovaných osob.

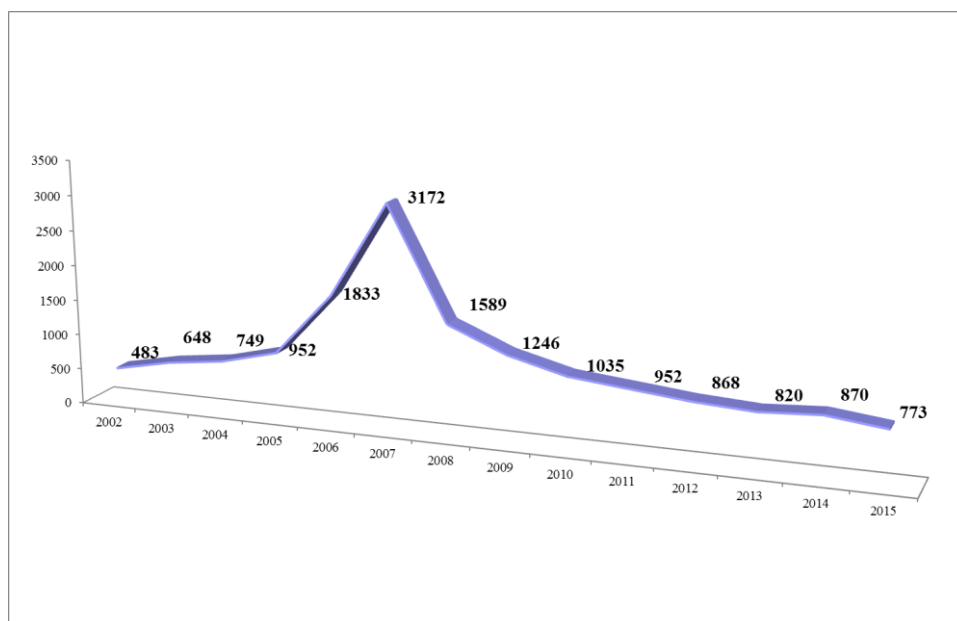
Od dubna 2015 začala v České republice platit novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon č. 39/2015 Sb.). Novela přinesla významné změny v samotném procesu povolování a přezkoumávání již vydaných stanovisek a rozšíření práv pro dotčenou veřejnost před vydáním závěru zjišťovacího řízení a z toho plynoucí prodloužení lhůt pro vydání závěru zjišťovacího řízení. Dalšími významnými změnami jsou odvolání proti vydanému závěru zjišťovacího řízení a ultimativní závaznost všech stanovisek pro navazující řízení vydaných po 1. 4. 2015 (jako je např. stavební povolení atd.). K těmto změnám jsou doložena konkrétní data z informačního systému EIA/SEA.

Abstract

This paper focuses on the statistical outputs of the Information Systems EIA and SEA, which are managed by CENIA, also on the number of announced projects, policies and land use plans and on the results of the process. A similar statistic is made for below-threshold projects and international assessments. Part of the output is information about the awarding of authorizations, including statistical reports about the number of authorized persons

On April 1, 2015 in the Czech Republic the amendment to Act no. 100/2001 Coll. EIA and amending certain related acts, Act no. 39/2015 Coll. began to be applied. The amendment has brought significant changes in the actual permitting process and review of previously issued opinions and the expansion of opportunities for the public before issuing the conclusions of the inquiry proceedings and the consequent extension of the deadlines for issuing the conclusion of the inquiry proceedings. Other significant changes include appeal against the conclusions of the inquiry proceedings and the ultimate binding for all positions for related procedures issued after 1. 4. 2015. To these changes specific data from the Information System are documented.

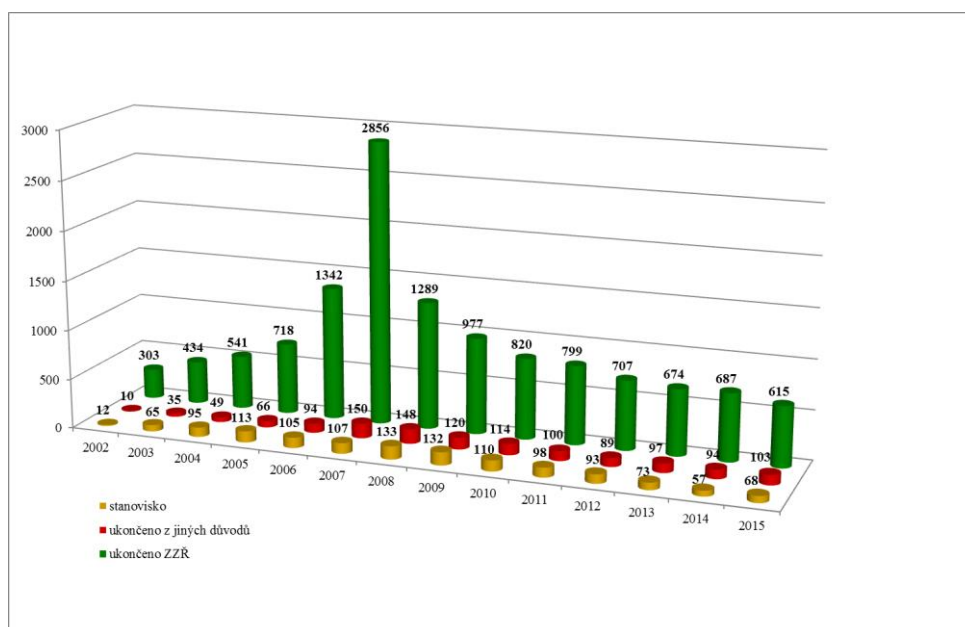
Statistické výstupy – EIA

Obr. 1: Počty oznámených záměrů v letech 2002 – 2015

Z Obrázku 1 vyplývá, že počet nových záměrů se několik posledních let (cca od roku 2011) udržuje na konstantní úrovni. K největšímu nárůstu nových záměrů došlo v letech 2006 a 2007 vlivem novely zákona č. 163/2006 Sb. Do Přílohy č. 1 zákona byl doplněn bod II/10.15, jehož cílem bylo zohlednit záměry, které mohou ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (oblasti soustavy Natura 2000), nicméně interpretací ze strany příslušných úřadů byly posuzovány veškeré záměry nedosahující příslušných limitních hodnot. Tento bod byl zrušen novelou zákona č. 216/2007 Sb., kterou byla do zákona přidána Příloha 3 a, která se již zabývala pouze podlimitními záměry.

Obrázek 2 znázorňuje, že většina oznámených záměrů je ukončena závěrem zjišťovacího řízení.

Obr. 2: Výsledky procesu posuzování v letech 2002 – 2015

Z Obrázku 2 dále vyplývá, že většina záměrů končí závěry zjišťovacího řízení. Do tzv. „velké EIA“ postupuje jen malé množství záměrů. Některé záměry jsou předčasně ukončeny ze strany oznamovatele nebo ze strany příslušného úřadu.

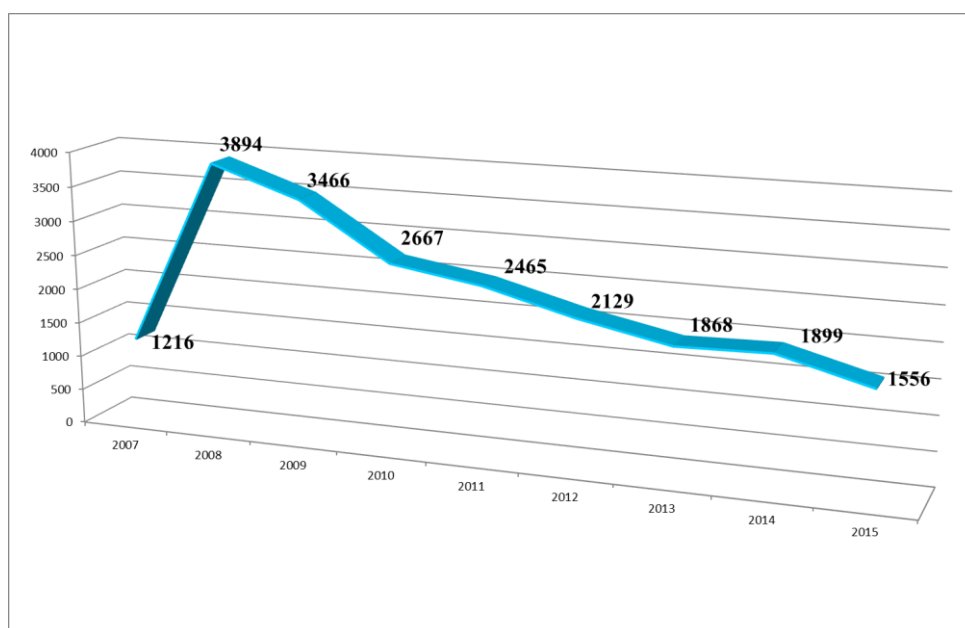
Mezistátní posuzování

Česká republika se vyjadřuje k 48 záměrům posuzovaným mimo území České republiky. Tabulka 1 ukazuje záměry na území Slovenské republiky, ke kterým měla ČR možnost se vyjádřit. Ze současných 16 317 záměrů je 13 záměrů, ke kterým se česká strana v mezistátním posuzování vyjádřila.

Název záměru	Rok oznámení
Nový jadrový zdroj v lokalite Jaslovské Bohunice	2014
Technológie pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a.s. v lokalite Jaslovské Bohunice	2013
Dobudovanie skladovacej kapacity vyhoretého jadrového paliva v lokalite Jaslovské Bohunice	2014
Finalne spracovanie kvapalných rádioaktívnych odpadov JAVYS, a.s. v lokalite Mochovce	2012
Sklad vyhoretého jadrového paliva Mochovce	2014
Integrálny sklad RAO	2011
Rozšírenie RÚ RAO v Mochovciach pre ukladanie nízko aktívnych RAO a vybudovanie úložiska pre veľmi nízkoaktívne RAO	2011
Výstavba nového veľkokapacitného fragmentačného a dekontaminačného zariadenia JE V1	2013
Diaľnica D2, Bratislava - št. hranica SR/ČR	2012
ŽSR, Modernizácia koridoru štátna hranica ČR/SR – Čadca – Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať	2010
Parkovací dom – PORTAŠ – SEDLO	2011
Dobudovanie dopravnej infraštruktúry Horne Srnie/Brumov – Bylnice	2010
Rýchlostná cesta R5 Svrčinovec - št.hranica SR/ČR	2010
Atómová elektrárňa Mochovec VVER 4x440 MW 3. stavba	2009
Veterný park Myjava, lokalita Poľana	2004

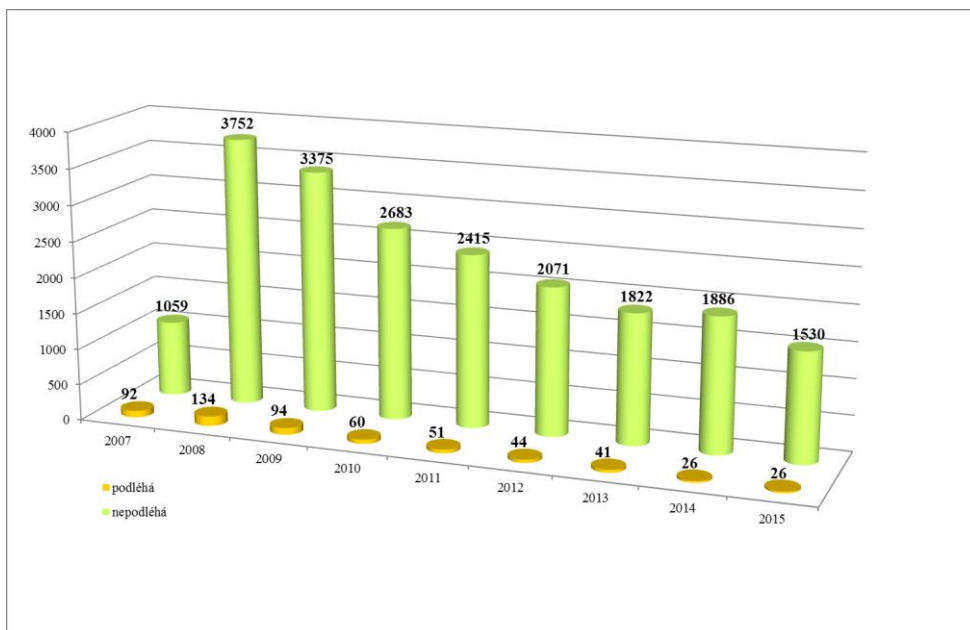
Veterný park Myjava, lokalita Vesný vrch	2006
Veterný park Myjava, lokalita Ostrý vrch II. (přepracované oznámení)	2009
Rýchlostná cesta R6 Púchov – št. hranica SR/ČR	2004
Zvýšenie výkonu blokov JE EMO12 v Mochovciach	2007
Vyradovanie jadrovej elektrárne V1	2006
Veterný park Myjava, lokalita Ostrý vrch II.	2006
ŽSR, Modernizácia železničnej trate Bratislava – Kúty pre rýchlosť 160 km/hod	2003

Tab. 1: Záměry na území SR s možnými přeshraničními vlivy do ČR

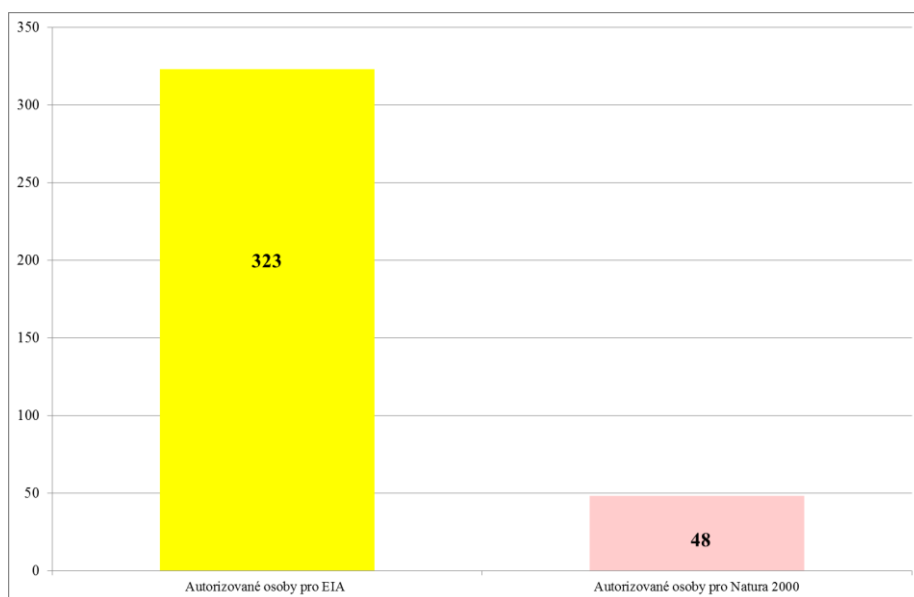

Obr 3: Počet oznámených podlimitních záměrů v letech 2007 – 2015

Podlimitní záměry byly do zákona EIA a potažmo do IS implementovány až v roce 2007 novelou č. 216/2007 Sb. V současné době je v IS evidováno 21 841 podlimitních záměrů. Obrázek 3 znázorňuje počet oznámených podlimitních záměrů. Tyto záměry většinou nejsou posuzovány a pouze malé procento se dostává do procesu zjišťovacího řízení (viz Obr. 4).

Obr. 4: Výsledky procesu posuzování podlimitních záměrů 2007 – 2015

Obr. 5: Počty autorizovaných osob podle zaměření

Autorizaci pro oblast posuzování vlivů za životní prostředí potřebuje každý, kdo bude zpracovávat dokumentaci, posudek, oznámení podle § 7 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. a vyhodnocení koncepce.

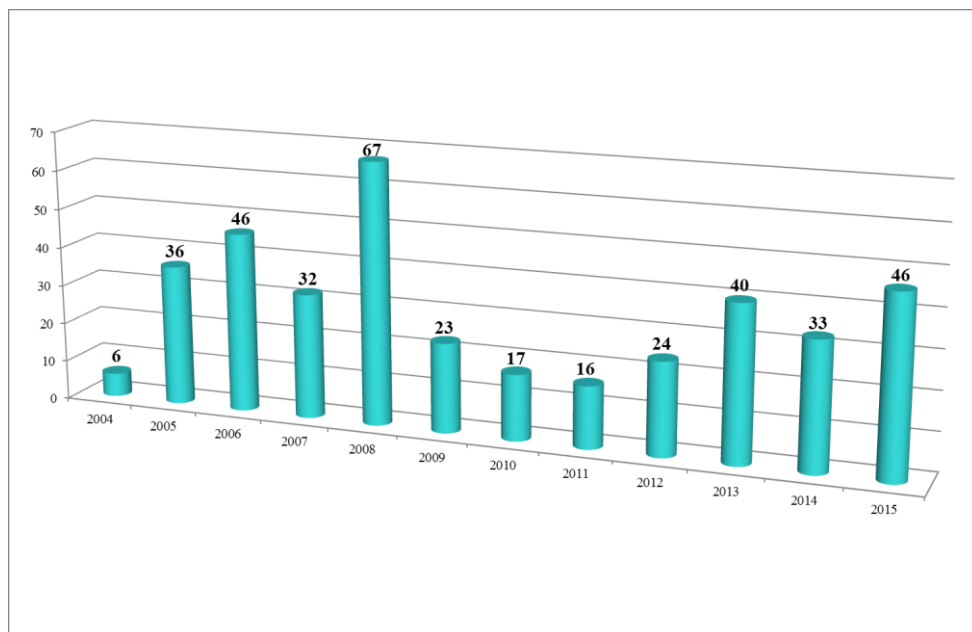
CENIA je pověřena Ministerstvem životního prostředí vykonávat přípravu, organizaci a realizaci zkoušek uchazečů o odbornou způsobilost. Platnost autorizace je 5 let.

Náležitosti autorizace jsou upraveny v zákoně č. 100/2001 Sb., vyhláškou č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí a dále jsou uvedeny na webových stránkách informačních systémů EIA/SEA.

Autorizaci pro hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 získá uchazeč na MŽP, platnost 5 let. Obrázek 5 ukazuje, kolik osob má platnou autorizaci pro zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení a kolik pro hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000.

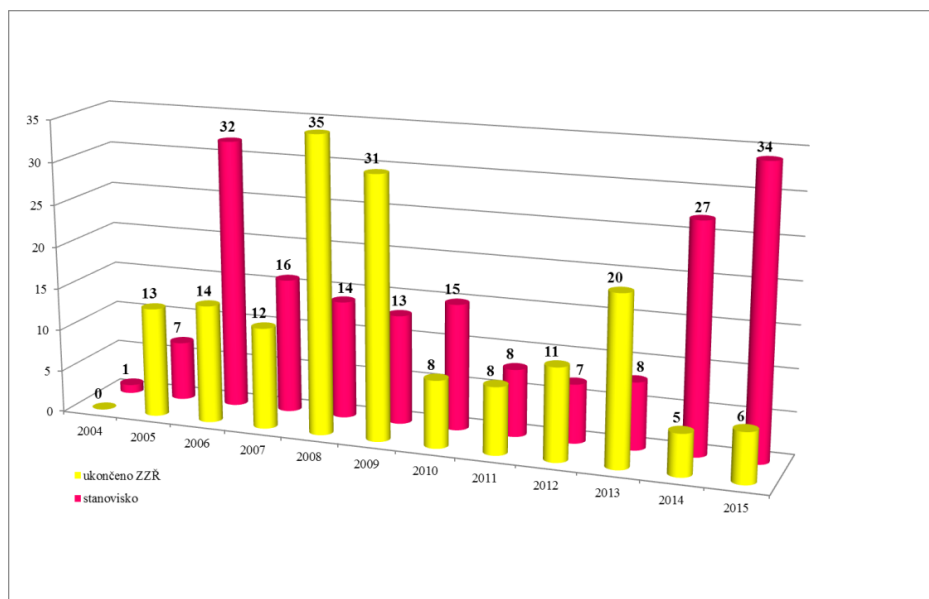
Statistické výstupy – SEA

Následující statistické výstupy jsou zahrnuty do IS SEA, který CENIA rovněž spravuje.

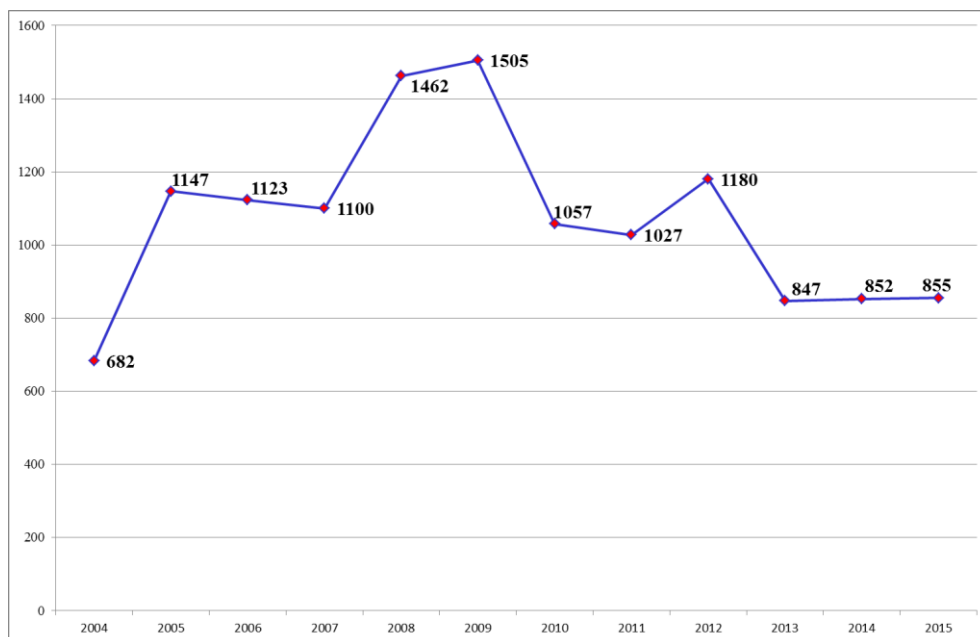

Obr. 6: Počty oznámených koncepcí v letech 2004 – 2015

Obrázky 6 a 7 znázorňují počty oznámených koncepcí v letech 2004 – 2015 a zároveň výsledky procesu posuzování.

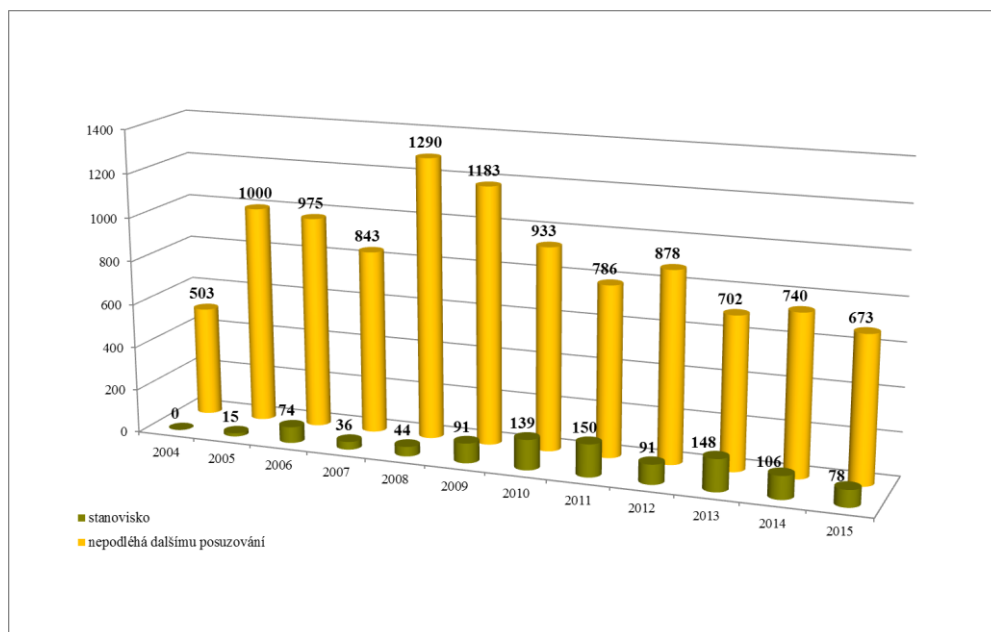

Obr. 7: Výsledku procesu posuzování koncepcí v letech 2004 – 2015

Obr. 8: Počet podaných návrhů zadání/zprávy v letech 2004 – 2015 (rok 2004 od 1.5.)

Obrázky 8 a 9 se týkají územních plánů a znázorňují počty podaných návrhů zadání/zprávy a výsledky jejich posuzování v letech 2004 – 2015.

Obr. 9: Výsledky procesu posuzování územních plánů v letech 2004 – 2015

V informačním systému SEA jsou dále zařazeny Zásady územního rozvoje (ZÚR). Od 1. 1. 2007 bylo vydáno 26 stanovisek ZÚR. V rámci mezistátního posuzování prováděného mimo území ČR bylo posouzeno 49 záměrů (od 1. 5. 2004), v mezistátním posuzování prováděného na území ČR, jich bylo 13 z celkového počtu 390 koncepcí.

Novela č. 39/2015 Sb.

Změny vycházející z novely zákona č. 39/2015 Sb. (platnost od 1. 4. 2015):

- Rozšíření dokumentu Závěr zjišťovacího řízení o opatření k prevenci, vyloučení, případně snížení negativních vlivů na životní prostředí.
- Dotčený úřad vydá Závěr zjišťovacího řízení (ZZŘ) do 45 dní ode dne podání oznámení. Závěr zjišťovacího řízení má dvě varianty – pozitivní (má vliv na životní prostředí) nebo negativní (nemá vliv na životní prostředí). Vydává se formou Rozhodnutí podle § 67 č. 500/2004 Sb., správního řádu, zveřejňuje podle § 16 zákona č. 100/2001 Sb. a doručuje Veřejnou vyhláškou.
- Proti negativnímu ZZŘ má nyní veřejnost, případně oznamovatel možnost odvolat se, a to do 15 dní od vydání ZZŘ. Odvolacími orgány v tomto případě jsou odbory výkonu státní správy a MŽP.
- Ultimativní závaznost všech stanovisek pro navazující řízení.
- Stanovisko je závazné podle § 149, správního řádu.
- Verifikační stanoviska – nová vypořádání stanovisek:
- 1. Coherence Stamp (CS) – vydává příslušný úřad, který vedl proces EIA. Na základě oznámení vydá nesouhlasné závazné stanovisko. CS je vydán vždy před zahájením řízení. V opačném případě CS nevydává. CS platí i pro stanoviska vydaná podle zákona č. 244/1992 Sb.
- 2. Závazné stanovisko dle přechodného ustanovení – týká se všech stanovisek vydaných před účinností novely zákona č. 39/2015 Sb. Závazná stanoviska slouží k ověření souladu obsahu stanoviska.
- Rozšíření práv pro dotčenou veřejnost – etablované NGO (alespoň tříletá doba působení před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení podle § 7 odst. 6), ad hoc vzniklé NGO, které na svou podporu seženu nejmeně 200 podpisů.
- Vyhodnocení změn velkých projektů podléhá usnesení vlády č. 1078 – jedná se o 23 dopravních projektů.
- Nové povinnosti úřadů příslušných k vedení navazujících řízení. Příslušný úřad zveřejní základní informace týkající se procesu EIA spolu s žádostí o zahájení navazujícího řízení. Vychází z oznámení, z dokumentace a připomínek uplatněných v procesu EIA.
- Nové kompetence Orgánů výkonu státní správy – zajišťují a vydávají zjišťovací řízení, ověřují a vydávají závazná stanoviska EIA, prodlužují platnost závazných stanovisek.

Důvody odvolání proti rozhodnutí vydanému ve zjišťovacím řízení (po 1. 4. 2015)

Odvolání je vydáváno podle § 81 – 93 správního řádu. V současné době jsou k dispozici informace o 16 případech odvolání proti rozhodnutí vydanému ve zjišťovacím řízení.

Kód záměru	Název záměru	Vypořádání s odvoláním
PAK713	Reprodukční chov drůbeže Pomezí	Díky odvolání nebude pravděpodobně záměr vůbec realizován.
STC1899	Betonárna BERGER BETON spol. s r. o. – závod Příbram – snížení kapacity	Odvolání bylo zamítnuto, rozhodnutí bylo potvrzeno
JHM1220	Hala povrchových ochran na pozemku 957/30 k.ú. Stanoviště na Moravě (varianta II)	Odvolání bylo zamítnuto, rozhodnutí bylo potvrzeno.
MSK1920, MSK1944, LBK593, JHM1221	<ul style="list-style-type: none"> • Mobilní betonárna CEMEX Třinec • Skladová hala, k.ú. Petřvald u Karviné, p.č. 4916/20 • Centrum pro komplexní nakládání s odpady Košťálov • Rekonstrukce haly č. 1 pro chov nosnic Vacenovice 	V těchto případech se odvolala obec, což není přípustné. Podle § 7 odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, se může odvolat pouze oznamovatel nebo dotčená veřejnost.
JHC762	Novostavba stáje pro masný skot Zvíkov	Odvolání nesplňovalo náležitosti podání, odvolací orgán se jím nezabýval.
JHC764	Modernizace Farmy Nespice	Rozhodnutí KÚ bylo následně v přezkumném řízení zrušeno a vráceno k novému projednání.
ULK932	DEKTRADE Teplice	MŽP neshledalo při zohlednění požadavků vyplývajících ze zákona žádné vady.
OLK758	Elektrizace a zkapacitnění trati Šumperk – Olomouc	Odvolání bylo vzato zpět.
STC1913	Krajinářská modelace tvaru tělesa STKO Mladá Boleslav Michalovice ke konečné rekultivaci	Odvolání fyzické osoby, zamítnuto jako nepřípustné.
STC1934	Těžba štěrkopísku – Písková Lhota 2	Odvolání bylo zamítnuto jako nepřípustné (bylo podáno po zákonné lhůtě)
JHM1221	Letovice – parkoviště a ČS HPM	Odvolání zamítnuto jako nepřípustné (bylo podáno po zákonné lhůtě).
PLK1735	Silnice I/27 Plzeň, Sukova – Borská	Odvolání zamítnuto jako nepřípustné (bylo podáno po zákonné lhůtě).
JHM1274	Modernizace a elektrizace trati Hrušovany u Brna – Židlochovice (prosinec 2015)	Postoupeno na OVSS, dosud nebylo rozhodnuto.

PHA996	Prodloužení trasy A metra v Praze – provozní úsek V. A Dejvická (mimo) – Motol	Dosud nebylo rozhodnuto

Tab. 2: Přehled odvolání proti rozhodnutí vydanému v zjišťovacím řízení

Po 1. 4. 2015 bylo podáno 716 oznámení a bylo vydáno 533 závěrů zjišťovacího řízení. V současné době jsou k dispozici informace o 16 podaných odvoláních, což je proti celkovému počtu vydaných rozhodnutí 3 %. Většina z těchto odvolání byla zamítnuta a pouze v jednom případě byly dostupné informace o možném zamítnutí záměru.

Závěr

Současná podoba zákona EIA, kdy rozhodnutí neslouží pouze jako podpůrný dokument k podkladům pro navazující řízení, ale je závazný a musí být respektován, protože se řídí správním řádem. Novinkou je odvolání proti vydanému závěru zjišťovacího řízení. Tohoto nástroje začínají oznamovatelé a dotčená veřejnost využívat. Ve většině případů prozatím příslušný úřad jejich námitky zamítne. Přestože celá procedura představuje větší zátěž pro povolující úřady, pro dotčenou veřejnost je novela přínosem.

Mgr. Lucie Vravníková,
Ing. Ivana Špelinová
CENIA česká informační agentura životního prostředí,
Praha